

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Староильдеряковский детский сад»
Аксубаевского муниципального района

Сценарий сказки «Репка» на чувашском языке с использованием пословиц про труд

Автор : воспитатель:
Васюткина Любовь Георгиевна

«Ҷарӑк» юмах сценарийӗ.

(ӗҫпе ҫыхӑннӑ ваттисен сӑмахӗсем ҫине тайӑнса тунӑ сценари)

Пӗлӱ тӗллевӗ: Халӑхӑн ӑс — хакӑл пуянлӑхне ваттисен сӑмахӗсем урлӑ ӑша хывса, тарӑн пӗлӱ илесси;

Воспитани тӗллевӗ: Ёҫе мӗн пӗчӗкрен юратма, хисеплеме, юратма вӗрентесси.

Вылякансем: ача садӗнчи- ачисем

Персонажсем: Старик, карчӑк, мӑнук, анчӑк, кушак, шӑши.

Юмах юхӑмӗ:

Ертсе пыракан: Ырӑ кун, ачасем. Эпӗ сире юмах ярса парасшӑн. Юмахӗ вара «Ҷарӑк» ятлӑ. Тимлӗ итлӗр, ачасем.

Ёҫрен ан хӑра, вӑл хӑй санран хӑратӑр.

Пӗр старик Ҷарӑк акрӗ тет те, ҫапла калать тет.

Старик: ӱс, Ҷарӑкӑм, хӑвӑртрах, ӱс, Ҷарӑкӑм пысӑкрах, пул Ҷарӑкӑм тутлӑрах. Алӑ- ура пур ҫинче ахаль ларни килӗшмест.

(Пурте юрлаҫҫӗ)

Пирӗн йӑран ҫине,

Сарӑ Ҷарӑк акрӗ,

Сарӑ Ҷарӑк акрӗ

Пӗр ёҫчен старик.

Хӗвел хытӑ хӗтрӗ,

ӑшӑ ҫумӑр ҫурӗ,

Вӑш-вӑш ҫилӗ вӗрчӗ,

Ҷарӑк пысӑк ӱсрӗ.

Ертсе пыракан: Ҷарӑк пы-ы-ысӑк ӱссе ҫитӗнчӗ тет. Кайрӗ старик Ҷарӑк кӑларма: туртать - туртать, туртса кӑлараймасть.

Старик: Э-эх, пӗччен ыйхӑ ҫапма, эртелпе вӑрман касма. Кил-ха, карчӑк, пулӑшма.

Карчӑк: Пулӑшас, мӑншӑн пулӑшас мар, ӗҫчен алӑ валли ӗҫ тупӑнать. Ир тӑракан кайӑк тутӑ пулнӑ.

Ертсе пыракан: Карчӑк тытрӗ старикрен, старик тытрӗ ҫарӑкрӑн. Туртаҫҫӗ, туртаҫҫӗ, туртса кӑлараймаҫҫӗ.

(Чӑнчӗ карчӑк мӑнука).

Мӑнук: Ёҫрен хӑракан ыра пулман. Ёҫ тӑрантарать - кахал пӑсать.

Ертсе пыракан: Мӑнук тытрӗ карчӑкрӑн, карчӑк тытрӗ старикрен, старик тытрӗ ҫарӑкрӑн. Туртаҫҫӗ, туртаҫҫӗ – туртса кӑлараймаҫҫӗ.

(Чӑнчӗ мӑнук анчӑка).

Анчӑк: Тарличчен ӗҫлесен - тӑраниччен ҫиетӑн. Куҫ хӑрать те, алӑ тӑвать.

Ертсе пыракан: Анчӑк тытрӗ мӑнукрӑн, мӑнук тытрӗ карчӑкрӑн, карчӑк тытрӗ старикрен, старик тытрӗ ҫарӑкрӑн. Туртаҫҫӗ, туртаҫҫӗ, туртса кӑлараймаҫҫӗ.

(Чӑнчӗ анчӑк кушака).

Кушак: ӱркенмен ӑста пулнӑ. Ёҫрен хӑракан ыра пулман.

Ертсе пыракан: Кушак тытрӗ анчӑкрӑн, анчӑк тытрӗ мӑнукрӑн, мӑнук тытрӗ карчӑкрӑн, карчӑк тытрӗ старикрен, старик тытрӗ ҫарӑкрӑн. Туртаҫҫӗ, туртаҫҫӗ, туртса кӑлараймаҫҫӗ.

(Чӑнчӗ кушак шӑшине).

Шӑши: Ёҫлемесӗр хырӑм тӑранмасть. Ёҫ йывӑр пулсан - ҫиме тутлӑ.

Ертсе пыракан: Шӑши тытрӗ кушакрӑн, кушак тытрӗ анчӑкрӑн, анчӑк тытрӗ мӑнукрӑн, мӑнук тытрӗ карчӑкрӑн, карчӑк тытрӗ старикрен, старик тытрӗ ҫарӑкрӑн. Туртаҫҫӗ, туртаҫҫӗ туртсах кӑларчӗҫ.

Пурте пӗрле: Нумай та пӗтет, сахал та ҫитет, пӗрле пурӑннине мӑн ҫитет.

Ертсе пыракан: Савӑннипе пурте ташша ячӗҫ тет! (пурте чӑваш ташши ташлаҫҫӗ)

Ертсе пыракан:

Юмах ятӑм- юптартӑм,

Кукӑр ҫулпа чуптартӑм,

Пӗр сӑмах та суймарӑм,

Кам итлерӗ - ҫав маттур.

Литература

Н.Р.Романов. Ваттисен сӑмахӑсем, каларӑшсем, сутмалли юмахсем. Чувашские пословицы, поговорки и загадки. – 2 – мӑш кӑларӑм. – Шупашкар: Чӑваш кӑнеке издательстви, 2004. – 351 стр.